

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ Κ. Γ. ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜ. ΤΟΥ 1949

Κύριοι Μέτοχοι.

Ἡ Διοίκησης τοῦ Ἰδρύματος, προσερχομένη ἐνώπιον τῆς παρούσης Συνελεύσεως διὰ νά προβῆ εἰς τόν ἀπολογισμόν τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1949, θεωρεῖ πρῶτον αὐτῆς χρέος ν' ἀποτίσῃ εὐλαβῶς φόρον τιμῆς πρὸς τοὺς ἡρωϊκοὺς νεκροὺς τοῦ στεφθέντος ὑπὸ τῆς Νίκης ἀγῶνος διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀκεραϊότητα καὶ ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος μας. Ἄφθιτος θὰ εἶναι ἡ δόξα των. Καὶ αἰωνία ἡ πρὸς αὐτοὺς εὐγνωμοσύνη ἡμῶν καὶ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν. Ἐκφράζων αἴσθημα ὁμόθυμον τῆς παρουσίας. Συνελεύσεως, παρακαλῶ, ὅπως εἰς μνήμην των τηρηθῆ ἑνὸς λεπτοῦ σιγῆ.

Οἱ νωποὶ τάφοι τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν μας, ἡ ἀπέραντος λιτανεῖα τῶν ἀναπήρων, τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν ἀστέγων, ἡ τρομακτικὴ συσσώρευσις ἐρειπίων, σημειῶνουν τὸ τέρμα μιᾶς κρισίμου περιόδου τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας.

Ἄλλ' ἀκριβῶς αἱ βαρῦταται θυσίαι τῆς τελευταίας δεκαετίας ἐπιτρέπουν εἰς τὴν Χώραν μας σήμερον νά εἰσέλθῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν εἰρηνικὴν περίοδον τοῦ ἐλευθέρου πολιτικοῦ βίου καὶ τῆς ἀναδημιουργικῆς ἐργασίας.

Τὸ ἔτος ὅμως, τὸ ὁποῖον διατρέχομεν, θὰ κρίνῃ τῶν ἀπεράντων τούτων θυσιῶν τὴν δικαίωσιν. Καὶ εἶναι καθήκον ὄλων ἡμῶν, ἀπὸ τῆς πολιτικῆς ἡγεσίας μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου πολίτου, ὅπως συμβάλωμεν δι' ὄλων τῶν δυνάμεών μας εἰς τὴν ἀξιοποίησιν αὐτῶν. Ὑφίστανται δὲ αἱ πρὸς τοῦτο βασικαὶ προϋποθέσεις : ἡ ἀκάματος ἐργατικότης τῆς φυλῆς μας· ἡ πολύτιμος ἠθικὴ καὶ ὕλική συμπαράστασις τῶν ἐλευθέρων λαῶν τοῦ κόσμου· πρὸ παντὸς ὅμως ἡ γενναϊόφρων καὶ ἀμέριστος βοήθεια τοῦ μεγάλου ἀμερικανικοῦ λαοῦ.

Δὲν ὑπολείπονται συνεπῶς εἰμὴ ἡ ὑγιῆς κεντρικὴ οἰκονομικὴ σκέψις, ἡ συνετὴ διαχείρισις τῆς ἔξωθεν βοήθειας καὶ ἡ ἐνότης τῶν

ένεργειών διὰ νά ἀντιμετωπισθοῦν ἐπιτυχῶς τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα πιέζουν ἀνασχετικῶς τὴν προόδον τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Τὰ προβλήματα ταῦτα ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὴν δυσμενῆ κατάστασιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν καὶ τὴν πτωχείαν τῶν εὐρυτέρων τάξεων τοῦ λαοῦ μας, αἵτινες διαμορφώνουν μίαν ἐπικίνδυνον οἰκονομικὴν νομισματικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀστάθειαν.

Μετὰ μίαν τόσον λαμπρὰν νίκην, τὴν ὁποῖαν ἐπέτυχε δι' ὄλον τὸν πολιτισμένον κόσμον ἡ Ἑλλάς, ἔχομεν τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἡγεσία θὰ δημιουργήσῃ τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ἀποτελεσματικῆς προσηλώσεως εἰς μίαν ὑπερτάτην δημιουργικὴν ἔθνικὴν προσπάθειαν. Ἡ προσπάθεια αὕτη ἀποτελεῖ τὴν ἀποκλειστικὴν ἐγγύησιν διὰ τὴν δημιουργίαν τῶν προϋποθέσεων καὶ δυνατοτήτων, αἵτινες θὰ φέρουν τὴν Χώραν εἰς τὸ προσκῆνιον τῶν μεγάλων εὐκαιριῶν : τῶν εὐκαιριῶν τῆς ὁμαλῆς εἰσόδου τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὸν κύκλον τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς κοινότητος. Διότι σήμερον περισσότερον παρά ποτε, διὰ τῆς εἰσόδου ταύτης θὰ ἀνοιχθοῦν εὐρέα στάδια καρποφόρου ἀτομικῆς προσπάθειας, μοναδικῆς ἐγγυήσεως διὰ τὴν τελικὴν ἐπιβίωσιν τῆς φυλῆς.

Μὲ τὴν ζωογόνον πνοὴν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας καὶ τὴν ἀνορθωτικὴν τῆς Μεγάλας Δημοκρατίας καθοδήγησιν, προσπάθεια καταβάλλεται, ὥστε ὁ χώρος τῶν ἐλευθέρων κρατῶν ν' ἀναπτυχθῇ εἰς ἓν ἀλληλοσυμπληρούμενον σύνολον, τείνον ἐν τῇ ἐξελίξει του νά ἀπαλλάξῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν ἔνδειαν καὶ τὸν τρόμον. Δὲν πρέπει νά φεισθῇ οἰασδῆποτε προσπάθειας ἡ Ἑλλάς, ὅπως εἰσέλθῃ ἐντὸς τοῦ νέου τούτου διεθνοῦς πλέγματος συνεργασίας καὶ ἀνταλλαγῶν. Ἀντιθέτως ὀφείλει αὕτη, διὰ νέων ἴσως δοκιμασιῶν καὶ τραχυτάτων προσπαθειῶν καὶ ἐν ὀνόματι τῶν διακηρυσσομένων ἀρχῶν, ν' ἀναπτυχθῇ καὶ νά διεκδικήσῃ τὴν θέσιν μιᾶς Δυνάμεως ἡ ὁποία δικαιοματικῶς τῆς ἀνήκει λόγῳ τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν θυσιῶν τῆς εἰς τὸν κοινὸν ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ ἀγῶνα.

Ἦδη, πρὶν εἰδικώτερον προβῶμεν εἰς τὴν ἐπισκόπησιν τῆς κατὰ τὸ 1949 ἐξελίξεως τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναπτυχθείσης δράσεως τοῦ Ἰδρύματος τούτου καὶ ὑποβάλωμεν ὑπὸ τὴν κρίσιν Ἰμῶν, συμφώνως τῷ Καταστατικῷ, τὸν Ἰσολογισμόν τῆς χρήσεως 1949, νομίζομεν ἀπαραίτητον, κύριοι Μέτοχοι, ὅπως διατρέξωμεν εἰς ἀδράς γραμμὰς τὴν διεθνῆ, ἰδίᾳ δὲ τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν, ὡς αὕτη ἐξειλίχθη κατὰ τὸ 1949. Διότι εἴπερ ποτὲ ἄλλοτε ἡ οἰκονομία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἀνόρθω-

σίν της είναι συνδεδεμένοι με την καθόλου διεθνή, ιδιαίτατα δέ την εύρωπαϊκὴν οίμονομικὴν κατάστασιν.

1. Η ΥΠΟΤΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΣΤΕΡΛΙΝΑΣ

Τὸ ἐντυπωσιακώτερον ἀναμφιβόλως οἰκονομικὸν γεγονός κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος ὑπῆρξεν ἡ ὑποτίμησις τοῦ ἀγγλικοῦ νομίσματος. Τὴν 18ην Σεπτεμβρίου 1949, ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀγγλο-αμερικανικῶν οἰκονομικῶν συνομιλιῶν, αἵτινες ἔλαβον χώραν ἐν Οὐάσιγκτων, ἡ Βρεταννικὴ Κυβέρνησις, κατόπιν πολλῶν δισταγμῶν, ἐγκατέλειπε τὴν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἰσχύσασαν ἐπίσημον ἰσοτιμίαν λίρας στερλίνας—δολλαρίου, διὰ τοῦ ὑποβιβασμοῦ τῆς τιμῆς τῆς λίρας ἀπὸ \$ 4,03 κατὰ στερλίναν εἰς \$ 2,80. Ἐπίπεδον δηλαδὴ κατὰ τι χαμηλότερον τῆς πραγματικῆς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἰσοτιμίας, ἥτις περιστρέφετο περὶ τὰ 3 δολλάρια κατὰ λίραν στερλίναν.

Ἡ ὑποτίμησις τῆς ἀγγλικῆς λίρας ἀπετέλεσε τὸ σύνθημα τῆς ὑποτιμήσεως τῶν περισσοτέρων νομισμάτων. Οὕτως ὑπετιμήθησαν ἔναντι τοῦ δολλαρίου ὄλα σχεδὸν τὰ νομίσματα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τῶν χωρῶν τῆς Βρεταννικῆς Κοινοπολιτείας, κατὰ ποσοστὸν κυμαινόμενον πέριξ τῶν 30,5%, τὸ ὅποτον ἀποτελεῖ τὸ ποσοστὸν τῆς ὑποτιμήσεως τῆς λίρας ἔναντι τοῦ ἀμερικανικοῦ δολλαρίου.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ὅπως ὑποτιμήσῃ τὸ ἐθνικὸν τῆς νόμισμα πιστεύεται παρὰ τὴν ἀναστάτῳσιν ἣν ἐπέφευεν, ὅτι συνέβαλεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν καταλλήλων συνθηκῶν πρὸς δημιουργικωτέραν ἐξέλιξιν τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν σχέσεων καὶ ἐκ τούτου ἀμβλυνσιν τῆς στενότητος τοῦ δολλαρίου. Διότι ἡ ἔλλειψις δολλαρίου, εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην τούλάχιστον, ὑπῆρξε κατὰ σημαντικὸν μέρος ἀποτέλεσμα καὶ τῆς προηγουμένης ὑψηλῆς ἐπίσημου ἰσοτιμίας τῶν εύρωπαϊκῶν νομισμάτων ἔναντι τοῦ δολλαρίου. Ἡ ὑψηλὴ αὕτη νομισματικὴ σχέσις ἀπετέλει ἐν πρόσθετον πρόσκομμα διὰ τὰς ἐξαγωγὰς πρὸς τὴν περιοχὴν τοῦ δολλαρίου καὶ τὴν εύρυτέραν εἰς δολλάρια ἀξιοποίησιν τῶν λοιπῶν πόρων τῶν εύρωπαϊκῶν χωρῶν.

2. Η ΕΝΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΔΟΛΛΑΡΙΟΥ

Πράγματι παρ' ὄλην τὴν ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγικῆς δυναμικότητος, ἦν ἐπέτυχον αἱ ἀνορθωτικαὶ πραγματοποιήσεις τοῦ Σχεδίου

Μάρσαλ, τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον καὶ τὸ πρόβλημα τῆς σπάνιος τοῦ δολλαρίου παρέμεινεν ἢ κρίσιμος πλευρὰ τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας μὲ σοβαρωτέραν ἐκδήλωσιν εἰς τὴν ἀγγλικὴν οἰκονομίαν. Ὑπὸ τὴν χρονίαν ταύτην ἔλλειψιν δολλαρίων καὶ τὴν ἀδυναμίαν μετατροπῆς τῶν ἐθνικῶν συναλλαγμάτων τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ὑποδηλοῦται ἡ συνεπιεσθῆναι τῶν δύο καταστρεπτικῶν παγκοσμίων πολέμων ἐξάρτησις τῆς Εὐρώπης περισσότερον παρὰ ὅτεδήποτε, ἄλλοτε ἀπὸ τὰ ἐφόδια, ἅτινα χορηγεῖ ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ. Ἡ ἴδια, ἄλλωστε, πολεμικὴ περίοδος ἠνάγκασε τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν νὰ καταστῆ σχεδὸν αὐτάρκης, γεωργικῶς καὶ βιομηχανικῶς, καὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγικότητα αὐτῆς, ὥστε νὰ μὴ ἔχη ἀνάγκην οἰασθῆποτε σχεδὸν προμηθείας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Εἶναι, πράγματι, χαρακτηριστικῶς ἐνδεικτικὸν τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, ὅτι τὸ ἔλλειμα τοῦ γενικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς μετεχούσης τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ Εὐρώπης ἔναντι τοῦ ὑπολοίπου κόσμου ἀνέρχεται ἀκόμη εἰς τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν 4 καὶ πλέον δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Τὸ ἔλλειμα τοῦτο ὀφείλεται ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν παθητικότητα τῶν μετὰ τῆς περιοχῆς τοῦ δολλαρίου καὶ ἰδίᾳ τῶν Ἠνωμένων συναλλαγῶν.

Ἡ κρίσις δολλαρίου καθίστατο ἰδιαιτέρως ἐμφανῆς εἰς τὴν ἀγγλικὴν οἰκονομίαν ἐκ τοῦ ἀπὸ τοῦ β' τριμήνου τοῦ 1949 τὰ εἰς δολλάρια καὶ χρυσὸν ἀποθέματα τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τῶν χωρῶν τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνιας. Τὰ ἀποθέματα ταῦτα ἀνερχόμενα εἰς δολλάρια 457 ἑκατομμύρια τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1948, ἐμειώθησαν εἰς δολλάρια 406 ἑκατομμύρια τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1949, ἵνα κατέλθουν ἔτι περαιτέρω εἰς δολλάρια 330 ἑκατομμύρια τὴν 18ην Σεπτεμβρίου, ἡμέραν καθ' ἣν ἀνεκοινώθη ἡ ὑποτίμησις τῆς ἀγγλικῆς λίρας.

Ἐκτοτε ἀνεκόπη ἡ συνεχῆς αὕτη μείωσις καὶ κατὰ τὸ δ' τρίμηνον τοῦ διαρρεύσαντος ἔτους ἐσημειώθη μάλιστα αὐξήσις τῶν εἰς χρυσὸν καὶ δολλάρια ἀποθεματικῶν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τῶν χωρῶν τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνιας κατὰ δολλάρια 94 ἑκατομμύρια (μὲ τὴν νέαν ἰσοτιμίαν λίρας—δολλαρίου).

Ἡ συνέχισις τῆς ἐλλειμματικότητος τῶν ἰσοζυγίων τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, καθ' ὃν χρόνον εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὰς πλείστας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἢ μὲν γεωργικὴ παραγωγή ἐφθασεν εἰς τὸ προπολεμικὸν περίπου ἐπίπεδον (95 - 100%, ἀναλόγως τῆς χώρας), ἢ δὲ βιομηχανικὴ τὸ ὑπερέβη (118%, κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον, ὡς

ή έκθεσις τής Ε.С.Α.), άποτελεϊ έφεξις τὸ άσθενές σημεϊον τής εύρωπαϊκής οικονομίας.

Και τοῦτο, διότι, ένφ έπετεύχθη ή σημαντικωτάτη προώθησις τών έσωτερικών προβλημάτων έκάστης χώρας, δέν κατορθοῦται ή άξιοποίησις και έκμετάλλευσις τών έπιτευχθέντων άποτελεσμάτων. Διότι οί περιορισμοί και τά έμπόδια εις τήν διεξαγωγήν και διεθνών διεθνών άνταλλαγών, τά έκπηγάζοντα κυρίως έκ τής ύφισταμένης διαφορᾶς κόστους παραγωγής εις τās διαφόρους χώρας, φυσικόν ήτο νά παρεμποδίζουν τήν διεξαγωγήν διεθνών άνταλλαγών και τών διεύρυνσιν τής διεθνούς οικονομίας, έντός τών πλαισίων τής όποιās μόνον ήτο δυνατή ή όριστική σταθεροποίησις τών οίκονομιών τών διαφόρων κρατών, ή άνύψωσις τοῦ βιοτικού έπιπέδου, ή ανάπτυξις τής βιομηχανικής και γεωργικής παραγωγής έκάστης χώρας, έπί τή βάσει τών φυσικών δυνατοτήτων τής και ή μαζική παραγωγή, κυρίως ή βιομηχανική. 'Η άποτελεσματικωτέρα και έν άνάγκη κοινή έκμετάλλευσιν όλων τών πόρων τής Δύσεως όρθως άνεγνωρίσθη ως τὸ προσφορώτερον, υπό τās παρούσας σύνθήκας, μέσον διά νά ύπερνικηθῆ ή ύφισταμένη σήμερον τεραστία τεχνική δυσαναλογία όρων παραγωγής μεταξύ 'Ηνωμένων Πολιτειών και τοῦ λοιποῦ κόσμου. 'Η έκτασις, αλλά και ή έντασις, τής δυσαναλογίας ταύτης καθίσταται φανερά έάν ληφθῆ ύπ' όψιν ότι ή έπένδυσις κεφαλαίων εις τήν Εύρώπην κατά τήν τελευταίαν έκθεσιν τής Δ.Ο.Σ. άνήρχετο τὸ 1948 εις 12 δολλάρια κατ' άτομον έναντι 65 δολλαρίων κατ' άτομον εις τās 'Ηνωμένες Πολιτείας.

'Υπό τās άνωτέρω προϋποθέσεις τὸ Σχέδιον Μάρσαλ, από τής πρώτης άκόμη φύσεως τής έφαρμογής του, κατέτεινε πρὸς τήν βαθμιαίαν δημιουργίαν προϋποθέσεων διά τήν στενήν κατ' άρχάς μεταξύ τών Εύρωπαϊκών χωρῶν συνεργασίαν, έξελισσομένην εις τήν υπό τούς σταθερωτέρους δυνατούς οικονομικούς και νομισματικούς όρους ανάπτυξιν τής διεθνούς οίκονομικής και έμπορικής έλευθέρως έπικοινωνίας.

Κύριοι Μέτοχοι,

Τοιαῦται είναι αϊ συνθήκαι ύφ' ός τὸ 'Ιδρυμα τοῦτο άνέπτυξε τήν γόνιμον δράσιν του κατά τὸ υπό άνασκόπησιν έτος. 'Η άπεκόνισις αὔτων δέν δύναται βεβαίως νά θεωρηθῆ ως έξαιρετικῶς εύχάριστος. Ούδένα διαφεύγει ή σοβαρότης τής καταστάσεως τοῦ Ισοζυγίου τών πληρωμών, εις τὸ έφιάλτικόν άνοιγμα τοῦ όποίου καθρε-

πιτίζονται τὰ προβλήματα, ἅτινα θὰ προκύψουν ἔκδηλα κυρίως μετὰ τῆς λήξιν τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας. Σήμερον ὅμως ἀναμφισβητήτως ἡ δημοσιονομικὴ ὀψις τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος ἐνέχει τὴν μεγαλύτεραν σημασίαν. Διότι ἐξ αὐτῆς προκύπτει καὶ τοῦ νομίσματος ἡ θέσις καὶ τῆς ἀνασυγκροτήσεως ἡ πορεία καὶ ἡ διὰ τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς παραγωγικῆ ἀναζωογόνησις τοῦ τόπου.

Ἄν ὅμως δὲν εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐχάριστοι αἱ διαπιστώσεις ἐπὶ τῶν οικονομικῶν συνθηκῶν, αἵτινες ἐπεκράτησαν κατὰ τὸ ὑπὸ ἀνασκόπησιν ἔτος, δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι αἱ συνθηκαὶ αὗται προέκυψαν ἐκ γεγονότων, ἅτινα μᾶς ἐπεβλήθησαν ἔξωθεν καὶ σχετίζονται μὲ τὸν θανάσιμον καὶ ἄνευ προηγουμένου ἀγῶνα, ὃν διεξήγαγε καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ 1949 τὸ μικρότερον τοῦτο, εἰς ὕλικὴν δυνατότητα, Ἕθνος τῆς Εὐρώπης.

Οὐδὲν συνεπῶς τὸ ἐκπληκτικόν, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὑφισταμένη τὰς ὀλεθρίας ὕλικὰς καὶ ψυχολογικὰς ἐκ τοῦ ἀγῶνος τούτου ἐπιδράσεις καὶ τὸν ἀντίκτυπον τῶν προκυπτουσῶν ἀσταθῶν οικονομικῶν συνθηκῶν, δὲν ἠδυνήθη νὰ ὀρθώσῃ πρόγραμμα ἱκανόν διὰ τὴν καταστολὴν τῆς ὀξείας κρίσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξηκολούθησε νὰ διέρχεται καὶ καθ' ὅλον τὸ 1949.

Ὅ,τι ἀντιθέτως, πρέπει νὰ ἐξαρθῆ εἶναι τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον, ἴδια εἰς τὸν γεωργικὸν τομέα τῆς οἰκονομίας. Διότι, ἐνῶ ὁ ἐθνικὸς στρατὸς ἐμάχετο προσφέρων ὅλον τὸν ἡρωϊσμόν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν του, διὰ νὰ ἀποτινάξῃ ὀριστικῶς τὸν ἐφιάλτην τῆς κομμουνιστικῆς καταστροφικῆς μανίας, ἣτις εἶχεν ἀπλωθῆ εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα, οἱ παραγωγικοὶ πληθυσμοὶ πλήρεις καρτερίας καὶ αὐταπαρνήσεως ἐπετύγχανον εἰς τὸν δημιουργικὸν τομέα τὰ ἐνθαρρυντικὰ ἐκεῖνα ἀποτελέσματα, ἅτινα ἤδη περιεγράψαμεν.

Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα, ἐν πολλοῖς ἀνάλογα πρὸς ἐκεῖνα, ἅτινα ἐπετεύχθησαν εἰς τὴν ἐν πλήρει γαλήνῃ ἀναρρωνύουσαν Δυτικὴν Εὐρώπην, ἀποτελοῦν μίαν ἀπὸ τὰς ὠραιότερας καὶ σημαντικώτερας ἐκδηλώσεις τῆς ζωτικότητος τοῦ Ἕθνους καὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ, ὅπως φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον τῆς οικονομικῆς μᾶς ἀναβιώσεως καὶ ἀναδημιουργίας τοῦ οἰκονομικοῦ βίου.

Ἀποτελοῦν ἐπίσης θετικούς συντελεστάς διὰ τὴν αἰσιοδοξίαν ἀντιμετώπισιν ὄλων τῶν δυσχερειῶν, αἵτινες ἤθελον ἐνδοχομένως παρεμβληθῆ εἰς τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν τῆς οἰκονομίας μᾶς. Ἴδια, ὅταν ἀναλογισθῶμεν, ὅτι ἔχομεν εἰς τὴν τοιαύτην ἀντιμετώπισιν ἄνε-

κτίμητον στήριγμα την γενναιόφρονα άρωγήν τής μεγάλης 'Αμερικανικής Δημοκρατίας.

Παραγωγική όμως προσπάθεια και 'Αμερικανική Βοήθεια είναι ανάγκη, και δέν θά κουρασθώμεν νά έπανερχώμεθα συνεχώς έπ' αυτό, νά συνεπικουρώνται υπό έπισήμου οικονομικού προγράμματος μέ σαφείς και σταθεράς κατευθύνσεις νομισματικής, έμπορικής, πιστωτικής και ίδιας δημοσιονομικής πολιτικής.

'Ενδεικνυται είπερ ποτέ άλλοτε ύποδειγματική τάξις εις την δημοσίαν διαχείρισιν. "Όπως ένδεικνυται πρό πάσης έμφανίσεως μεγαλοπνώνων σχεδίων, πρό πάσης αναζητήσεως πόρων έκ του έξωτερικού, σύντονος έργασία έν τῷ έσωτερικῷ και προσπάθεια πρός όλας τας κατευθύνσεις τής παραγωγικής δράσεως, ώστε νά πολλαπλασιασθοῦν τά μέσα καλύψεως τών έκ τών εισαγωγών μας ύποχρεώσεων, νά περιορισθῆ τό μεταξύ τών δύο σκελών του έμπορικού ίσοζυγίου τεράστιον άνοιγμα, νά αύξηθῆ ό πλοῦτος τής Χώρας. Δι' αυτού θά άποδοθῆ εις τό νόμισμα ή πραγματική του λειτουργία

Δι' αυτού θά κατορθωθῆ τό έργον τής ανασυγκροτήσεως.

Περαιτέρω ό κ. Γ. Πεσματζόγλου έξέθεσεν ανάλυτικώς τας άπόψεις του επί τής 'Ελληνικής οικονομικής καταστάσεως. Εισερχόμενος εις τό κεφάλαιον τό άφορόν την δραστηριότητα τής Τραπεζής είπε τά έξης :

Ο ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1949

"Ήδη, κύριοι Μέτοχοι, θέτομεν υπό την κρίσιν ύμών τόν 'Ισολογισμόν τής ληξάσης χρήσεως 1949 μετά τών γενικών έπ' αυτού παρηρήσεών μας.

Κ Α Τ Α Θ Ε Σ Ε Ι Σ

Αῦται άνερχόμεναι έν τέλει 1948 εις 405.37 έκατομμύρια δραχμών έξήχθησαν έν τέλει 1949 εις 640.593 έκατομμύρια δραχμών, ήτοι ένεφάνισαν αύξησιν 234.856 έκατομμύρια, άντιστοιχοῦσαν εις ποσοστόν 58 περίπου τοίς εκατόν. 'Εκ του ποσοῦ τούτου 603.174 έκατομμύρια ήσαν καταθέσεις εις δραχμάς. 'Εάν ληφθῆ ύπ' όψιν ότι τό σύνολον τών παρά τοίς λοιποίς πιστωτικοίς 'Οργανισμοίς καταθέσεων εις δραχμάς άνήρχετο τῆ 31 Δεκεμβρίου 1949 εις δραχμάς 575.171 έκατομμύρια, αί παρά τῆ ήμετέρα Τραπεζῆ καταθέσεις κατά την χρονολογίαν ταύτην άντεπροσώπευον τά 51,9% του συνόλου τών

καταθέσεων έσωτερικοῦ. Τό σύνολον τοῦτο τῶν έν 'Ελλάδι καταθέσεων, συγκρινόμενον πρός τό ὕψος κυκλοφορίας τραπεζικῶν γραμματίων, έξακολουθεῖ νά ὑπολείπεται εἰσέτι κατά πολύ τῆς προπολεμικῆς μεταξύ τῶν δύο τούτων σχέσεως. Διότι, ένῶ προπολεμικῶς τό ποσόν τῶν καταθέσεων ὑπερέβαινε τό διπλάσιον τῆς κυκλοφορίας, σήμερον ἀποτελεῖ μόνον τά 75 ἑκατοστά περίπου αὐτῆς. Ἀλλά και ἐκ τῶν ὕφισταμένων σήμερον παρά Τραπεζαῖς καταθέσεων τό μεγαλύτερον μέρος έξακολουθεῖ ν' ἀντιπροσωπεύη καταθέσεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ἡ ἰδιωτική ἀποταμίευσις δέν ἔλαβεν ἀκόμη τήν φυσιολογικήν της ἀνάπτυξιν λόγω τῶν δυσχερῶν περιστάσεων ἄς διέρχεται εἰσέτι ἡ οἰκονομία τῆς χώρας μας. Ἡ ἐμφανιζομένη παρά Τραπεζαῖς ἰδιωτική ἀποταμίευσις εἶναι ἐκτάκτως περιορισμένη, διότι λόγω τῆς κρατούσης δυσπιστίας πρός τήν δραχμήν και ὠρισμένων νομοθετικῶν μέτρων ἐπενδύεται εἰς χρυσᾶς λίρας, μέρος δέ μόνον τούτων χρησιμοποιεῖται πρός χρηματοδότησιν τῆς παραγωγῆς, διά τῆς ἀνεπιστήμου ἀγορᾶς, ὑπό ἐκτάκτως ἐπαχθεῖς ὄρους. Ἐλπίζομεν ὅτι ἐνισχυομένης τῆς καταβαλλομένης προσπάθειας διά τήν ἀνασυγκρότησιν τῆς Χώρας και βελτιουμένων τῶν γενικωτέρων συνθηκῶν, ὕφ' ἄς τελοῦμεν σήμερον, ἡ ἰδιωτική ἀποταμίευσις ὄχι μόνον θ' αὐξηθῆ, ἀλλά και θά διοχετευθῆ διά τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων πρός ἐνίσχυσιν τῶν παραγωγικῶν κλάδων τῆς οἰκονομίας μας.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Και κατά λήξαν ἔτος, παραλλήλως πρός τά ἐκ καταθέσεων πορισθέντα κεφάλαια ἡ Τράπεζά μας ἐχρηματοδοτήθη και ὑπό τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος πρός ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου και τῆς βιομηχανίας, τοῦ ὑπολοίπου τῆς χρηματοδοτήσεως ἀνελθόντος τῆ 31 Δεκεμβρίου 1949 εἰς 306.491 ἑκατομμύρια ἔναντι 234.969 ἑκατομμυρίων έν τέλει τοῦ προηγουμένου ἔτους. Ἐπίσης ἐχορηγήθησαν ἡμῖν ὑπό τῆς Τραπεζῆς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος και προσωρινά δάνεια εἰς ἐξωτερικόν συνάλλαγμα δι' ἐργασίας εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ — Α'. ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Ἡ αὐξησις τῶν καταθέσεών μας κυρίως και ἡ ἐκ μέρους τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος χρηματοδότησις ἐπέτρεψαν εἰς ἡμᾶς νά αὐ-

ξησωμεν έντός τής λήξαντος έτους σημαντικώς τας πρός τό έμπόριον καί τήν βιομηχανίαν χορηγήσεις μας, αί όποίαι κατά τήν 31 Δεκεμβρίου 1949 άνήρχοντο εις δραχμάς 1.053.087 έκατομμύρια έναντί δραχμών 723.071 έκατομμυρίων έν τέλει του προηγούμενου έτους έμφανίσασαι αύξησιν δραχμών 330.016 έκατομμυρίων.

Άλλά καί ή σημειωθείσα σημαντική αύξησις τως πρός βιομηχανίαν καί τό έμπόριον χορηγήσεών μας, δέν Ικανοποίησε τας πραγματικάς παραγωγικάς άνάγκας τής πελατείας μας, λόγω τής γενικώς άκολουθουμένης πιστωτικής πολιτικής. Άντί νά ρυθμίζωνται τά παρεχόμενα πρός τήν οίκονομίαν πιστωτικά μέσα ούτως ώστε νά Ικανοποιούν πΰσαν άνάγκην παραγωγής άγαθών δι' ών καλύπτονται άμεσοι καταναλωτικοί δυνατότητες, αί παρεχόμεναι πρός τήν οίκονομίαν διά τών Τραπεζών πιστώσεις περιστέλλονται άβασανίστως. Σημαντικόν ούτω μέρος των άναγκών του έμπορίου καί τής βιομηχανίας καλύπτεται διά δανεισμού έκ τής έλευθέρας άγοράς, του χρήματος έπιβαρυνομένου με τό γνωστόν δυσθεώρητον ύψος τόκου. Βάσει δέ τούτου καθορίζονται αί τιμαί του μεγίστου μέρους των παρεχομένων άγαθών καί καλύπτονται τά έξοδα του έμπορίου, ούτως ώστε ή κατανάλωσις ούδόλως έπωφελεΐται των σχετικώς χαμηλών έπιτοκίων με τά όποία παρέχονται αί τραπεζικαί πιστώσεις.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Αί άνεκκαθάριστοι ώφέλειαι τής Τραπεζής κατά τό λήξαν έτος άνήλθον εις δρχ. 162.037.072.185.

Τό ποσόν των άνεκκαθαρίστων ώφελειών θά ήδύνατο ν' αύξηθῆ σημαντικώς καί κατά συνέπειαν καί τά καθαρά κέρδη τής Τραπεζής, εάν ήθέλαμεν άποστή τής μακράς παραδόσεως του 'Ιδρύματος, ήτις έπιβάλλει κατά πρώτιστον λόγον τήν έξυπηρέτησιν των παραγωγικών άναγκών τής οίκονομίας μας. Δέν ένομίσαμεν ότι έπρεπε νά τό πράξωμεν. Ούτως αί χορηγαθεισαι υπό τής Τραπεζής πιστώσεις όχι μόνον δέν υπερέβησαν τό καθορισθέν υπό τής Νομισματικής Έπιτροπής όριον του 12% ή 16% εις όσας περιπτώσεις έπιτρέπεται ή ληψις προμηθειας, άλλ' ό μέσος όρος του έπιτοκίου καί των προμηθειών, τας όποιας εισεπράξαμεν άνήλθον εις χαμηλότερα έπιπεδα λόγω των ευνοϊκώτερων όρων δανεισμού πρός συνεταιρισμούς, ύπαλλήλους, έπιχειρήσεις κοινής ώφελειας καί ευαγή Ιδρύματα.

Τό κόστος έξ άλλου του χρήματος, τό όποίον άντλοϋν αί Τρά-

πεζαι έκ τών καταθέσεων καθίσταται όσημέραι ύψηλότερον λόγω τοϋ ύφισταμένου μεταξύ των συναγωνισμού, τó όποϊον έντεινει ή διαρκώς αύξανόμενη ζήτησις χρήματος έκ τής έκταθείσης παραγωγικής δραστηριότητας, κατ' άκλουθίαν τοϋ τερματισμοϋ τοϋ κατά τοϋ συμμοριτισμοϋ πολέμου και τοϋ έπαυξηθέντος και έπιταχυθέντος ρυθμοϋ τών εισαγωγών.

Μολονότι μέχρι τοϋδε άπέστημεν τοϋ τοιοϋτου συναγωνισμοϋ' έλπίζοντες ότι θά έπικρατήσουν νηφαλιώτεροι άπόψεις, τά καταβαλλόμενα εις τούς καταθέτας έπιτόκια καθίστανται διαρκώς ύψηλότερα και έπιβαρύνονται τούλάχιστον μέ 35% συνεπεία τής άτόκου ύποχρεωτικής μας καταθέσεως παρά τῷ έκδοτικῷ Ίδρύματι και τής άνάγκης τηρήσεως έπαρκών ταμειακών διαθεσίμων. Έάν ληφθῆ ένδεικτικώς ύπ' όψει τó άνώτατον όριον τοϋ νομίμως καταβαλλομένου έπιτοκίου εις τās καταθέσεις Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τó κόστος τών έκ τούτων άντλουμένων χρημάτων άνέρχεται εις 6.75% χωρίς νά ύπολογισθῆ οϋδεμία έπιβαρυνσις λόγω άδρανεϊας.

Τά έξοδα και οι εις βάρος τής Τραπεζης τόκοι άνήλθον εις
Δρχ. 138.846.976.768

Έξ ὄν :

Έξοδα » 108.938.949.618
Φόροι » 29.908.027.150

Τά έξοδα αναλύονται ώς άκολουθως :

Έξοδα Διαχειρίσεως » 102.379.130.907

Έκ τών όποϊων :

Άποδοχαί προσωπικοϋ Δρχ. 73.402.116.432

Εισφορά εις τά Ταμεία Συντάξεων, Υγείας Αύτασφαλείας και Έπικουρικών προσωπικοϋ και Παιδική Μέριμνα » 18.268.475.777

Έξοδα γραφείου (ύλικόν γραφείου, φωτισμός, θέρμανσις ταχ)κά, τηλ)κά κλπ. » 8.365.161.738

Άποζημιώσεις εις συνταξιούχους και άπολυθέντας ύπαλλήλους » 1.434.734.235

Έρανοι και άγαθοεργίαι . » 908.642.725

Φόροι (Καθαρών προσόδων, κύκλου έργασιών κλπ.) .

Δρχ. 6.559.818.711

Όμοϋ Δρχ. 108.938.949.618

Ὡς παρατηρεῖτε, κύριοι Μέτοχοι, τὰ εἰς βάρος τῆς Τραπεζῆς ἔξοδα καὶ τόκοι ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τὰ τῆς παρελθούσης χρήσεως. Ὡς ὁμως θὰ διεπιστώσετε ἐκ τῶν κατωτέρω παρατηρήσεών μας, ἐπράξαμεν ὅ,τι ἐξηρτᾶτο ἀπὸ ἡμᾶς διὰ νὰ τὰ περιορίσωμεν. Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς τόκους, ἡ παρατηρουμένη αὐξησης ὀφείλεται τὸ μὲν εἰς τὴν αὐξησην τῶν κεφαλαίων, τὰ ὁποῖα ἠρύσθημεν πρὸς τοποθέτησιν, τὸ δὲ εἰς τὸ αὐξηθὲν εἰς 5%, καθ' ὄλον τὸ διάστημα τοῦ ἔτους, ἐπιτόκιον τὸ ὁποῖον, ἐξαιρέσει εἰδικῶν περιπτώσεων, μᾶς καταλογίζει τὸ ἐκδοτικὸν Ἴδρυμα διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ ἀντλούμενα κεφάλαια πρὸς τοποθέτησιν, ἐνῶ ἡ παρ' αὐτῷ ὑποχρεωτικὴ μας κατάρθεις, ἀνελθοῦσα εἰς 90 περίπου δισεκατομμύρια κατὰ μέσον ὄρον παραμένει ἄτοκος, τέλος δὲ εἰς τὸ αὐξηθὲν ἐπιτόκιον τῶν καταθέσεων, δι' οὓς λόγους ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω. Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους προβλέπομεν αὐξησην τῶν καταβληθησομένων τόκων καὶ διὰ τὴν ἐπομένην χρήσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ γενικά μας ἔξοδα, θὰ παρατηρήσῃτε βεβαίως ὅτι τὰ παρ' ἡμῶν ἐλεγχόμενα—ἀποζημιώσεις συνταξιούχων καὶ ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων, ἔρανοι καὶ ἀγαθοεργίαι, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα—περιωρίσθησαν εἰς τὸ ἔπακρον, μολοντί ἡ Τράπεζα διέθεσεν ἀξιόλογα ποσὰ διὰ τοὺς ὑπὲρ ἔθνικῶν σκοπῶν διενεργηθέντας ἐράνους. Ταῦτα, ἀπὸ 56 ἑκατομμύρια τὸ 1939 ἐξίχθησαν εἰς 10.708 ἑκατομμύρια τὸ 1949. Ἀντιθέτως αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ, ἀνερχόμεναι τὸ 1939 εἰς 206 ἑκατομμ. ἠυξήθησαν εἰς 73.402 ἑκατ. διὰ τὸ λήξαν ἔτος. Ἡ πέραν τῆς σχετικῆς μὲ τὴν ὑποτίμησιν τοῦ νομίσματος αὐξησης ὀφείλεται εἰς τοὺς πολλοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τῆς Τραπεζῆς ἐν σχέσει μὲ τοὺς κατωτέρους· εἰς τὸ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκήρυξεν ἐκτελεστὴν τὴν ἀπόφασιν τῆς διαιτησίας ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, δι' ἧς ἠυξήθησαν αὗται ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1948 κατὰ 20% περίπου καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ παροῦσα χρήσις ἐπιβαρύνεται μὲ 4 δισεκατομμύρια, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν τὴν χρήσιν 1948· τέλος δὲ εἰς τὴν αὐξησην τοῦ προσωπικοῦ κατὰ 202 ὑπαλλήλους. Ἡ αὐξησης τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ ὀφείλεται εἰς τὰς ἐπιβληθείσας ἀσκόπους ἐν πολλοῖς γραφειοκρατικὰς μεθόδους, εἰς τὴν ἐπιστράτευσιν, εἰς τὴν νομοθεσίαν, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν ὠρισμένου ἀριθμοῦ ὑπαλλήλων ἐκ τῶν στρατευθέντων, εἰς τὰς ὑποχρεωτικὰς ἀποσπάσεις ὑπαλλήλων εἰς κρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὴν αὐξησην τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταστημάτων μας κατὰ 13.

Αἱ εἰσφοραὶ εἰς τὰ Ταμεῖα προσωπικοῦ ἠυξήθησαν ἐν σχέσει

μέ τας προπολεμικάς (1939 : 26 έκατ. 1949 : 18.269 έκατ.) λόγω της αύξήσεως των άποδοχών έφ' όσον αύται άποτελοϋν συνάρτημα των εισφορών, λόγω της αύξήσεως των ποσοστών εισφοράς της Τραπεζής και λόγω της δημιουργίας του Έπικουρικού Ταμείου, ή ύπέρ του όποιου εισφορά της Τραπεζής άνήλθεν εις 3.700 έκατομμύρια.

Δέν δυνάμεθα νά παραγνωρίσωμεν ότι τά τοιαϋτα βάρη είναι έπαχθη διά τό Ίδρυμα και γενικώτερον διά την πιστωτικήν μας οικονομίαν. Δέν θά ήτο όμως νοητή διάφορος ρύθμισις των άποδοχών των ύπαλλήλων, έφ' όσον άφίστανται εισέτι του τιμαριθμου ή περιορισμός των διατιθεμένων ποσών διά την ανάπτυξιν της ύπέρ αύτών προνοίας, διότι έκ της εύημερίας και της έξασφαλίσεως του προσωπικού έξαρτάται ή πρόοδος και τό μέλλον της Έθνικής Τραπεζής. Διά τουτο, σύν τη μερίμνη της άναπτύξεων των έργασιών της Τραπεζής, έστρέψαμεν τας προσπαθείας μας και πρός άλλην κατεύθυνσιν. Έφροντίσαμεν νά οργανωθώμεν από τουδε όρθολογιστικώς, εις τρόπον ώστε ή έπαύξεισις των έργασιών μας νά μη έπιφέρη και άνάλογον αύξησιν των γενικών μας έξόδων.

Εις τοϋτο άποβλέπει άφ' ένός μόν ο κτιριακός και οργανικός χωρισμός του Κεντρικού Καταστήματος από την Διοίκησιν, ο όποιος ήρχισε συντελούμενος από των άρχών του 1950, άφ' έτέρου δέ ή μηχανοποίησις και συγκέντρωσις των λογιστικών μας ύπηρεσιών, τας όποιας έχομεν υπό μελέτην. Διά της όρθολογιστικωτέρας μας οργανώσεως και διά της φυσικής άναπτύξεως των έργασιών μας, άνευ μειώσεως του πρόσωπικού και των πρός αυτό παροχών, θά αύξήσωμεν την άπόδοσιν των έργασιών μας έπ' άγαθω του Ίδρύματος και της Χώρας.

Έκ παραλλήλου καταβάλλομεν τας άπαιτούμενας προσπάθειας όπως συμπληρωθή ύπέρ του προσωπικού έπιβαλλομένη μερίμνα. Ούτω από πέρυσι ήρχισε λειτουργούν Ικανοποιητικώς Ταμείον Προικοδοτήσεως των θηλέων τέκνων των ύπαλλήλων, άδαπάνως διά την Τράπεζαν και έχομεν υπό μελέτην τό ζήτημα της στεγάσεως, τό όποιον έμφανίζεται όξύ, ίδια διά τούς στερουμένους στέγης και μη προστατευομένους υπό του ένοικιοστασιου ύπαλλήλου μας.

Ένεργήθησαν αι έξησις άποσβέσεις και κρατήσεις δι' άπαιτήσεις έπισφαλείς :

α) Άπόσβεσις των δαπανών συντηρήσεως και ποσοστού της έν τοις βιβλίας αξιάς των καταστη-

μάτων και κτημάτων της Τραπέζης	Δρ. 3.915.755.593
β) 'Απόσβεσις τών δαπανών συντηρήσεως και έν τής έν τοίς βιβλίοις άξίας τών ειδών έγκατα- στάσεως	Δρ. 4.543.927.840
γ) Κράτησις δι' άπαιτήσεις έπισφαλείς	Δρ. 2.000.000.000
	<u>Δρ. 10.458.693.433</u>

Αί γενόμεναι άποσβέσεις έκ τής έν τοίς βιβλίοις άξίας τών Καταστημάτων και τών ειδών έγκαταστάσεως εύρίσκονται έν αναλογία πρός τά υπό τών σχετικών διατάξεων νόμου καθοριζόμενα ποσοστά. 'Η γινομένη κράτησις δι' άπαιτήσεις έπισφαλείς έκριθη έπαρκής λαμβανομένων ύπ' όψει και τών προγενεστέρων κρατήσεων ώς και τής άσφαλείας τών τοποθετήσεών μας.

'Εναντι όθεν άνεκκαθαριστων ώφελειών του έτους έκ	Δρ. 162.037.072.185
'Εχομεν σύνολον έξόδων, τόκων και άποσβέ- σεων του αύτου έτους έκ	Δρ. 149.305.660.201
'Ητοι διαφοράν επί πλέον τών έσόδων και έξόδων	Δρ. 12.731.411.984
'Εκπιπτομένης έκ του ποσοδύ τούτου τής μέχρι 31-12-1948	Δρ. 5.933.128.075
'Απομένει καθαρά ώφέλεια	<u>Δρ. 6.796.203.909</u>

Τό ποσόν τουτο προτεινομεν όπως χρησιμοποιηθῆ πρός δια-
νομήν μερίσματος δρχ. 200.000.— κατά μετοχήν, όπερ όμοϋ μετά
του επ' αύτου φόρου αναλυτικής καθαράς προσόδου και τής πολε-
μικής εισφοράς θέλει άπαιτήσει ποσόν δρχ. 6.650.997.251— άφιεμένου
εις νέον ποσοδύ δρχ. 137.286.658.

Οϋτω ή Τράπεζα, παρ' όλα τά διαρκώς αύξανόμενα βάρη έκ
γενικών έξόδων, τά όποια ύπεχρεώθη ν' άντιμετωπίση, τά μέν τρία
πρώτα μετά την άπελευθέρωσιν έτη έμπραγματοποίησε ζημίας μη
ύπερβαινούσας τά 6 δισεκατομμύρια δραχμών, τό 1948 έκάλυψε τάς
δαπάνας της, ήδη δέ κατορθώνει ν' άποσβέση τάς μέχρι σήμερα ζη-
μίας της και ν' άποκομίση καθαράν ώφέλειαν έπιτρέπουσαν την δια-
νομήν μικροϋ μερίσματος.

'Η Διοίκησις τής Τραπέζης αισθάνεται έαυτήν εύτυχη διότι μετά
έπτά όλόκληρα έτη, καθ' ό ή κάμψις τής οικονομίας τής Χώρας έστέρ-
ησε τόν μέτοχον τής Τραπέζης πάσης προσόδου, έγκαινιάζει και

πάλιν περίοδον Ικανοποιήσεως αὐτοῦ ἔστω καὶ εἰς περιορισμένην κλίμακα.

Τὰ ἐπιτευχθέντα ἐν τούτοις Ικανοποιητικὰ ταῦτα ἀποτελέσματα, δὲν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίσουν νὰ ἐκδηλώσωμεν διὰ μίαν ἔτι φορὰν τὴν βαθυτάτην πικρίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν συνεχόμεθα διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ Κράτους εἰς τὰς προσπάθειας, τὰς ὁποίας κατέβαλε τὸ "Ἴδρυμα τοῦτο διὰ νὰ κατορθώσῃ ν' ἀνταποκριθῆ εἰς εἰς τὴν ἀποστολὴν του.

Ἐλησμονήθη ὅτι ἡ ὑπαρξίς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἶναι ἀρρήκτως συνδεμένη μὲ τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τῆς Χώρας, ἐλησμονήθη ὅτι εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἡ ὀργάνωσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς κτηματικῆς καὶ τῆς ἀγροτικῆς πίστεως, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου καὶ ἡ ὑπαρξίς τῆς βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι, ἐλησμονήθη ὅτι ἐκ τῶν σπλάχνων τῆς, καὶ κατὰ μέγιστον μέρος ἐκ τῶν μετοχικῶν τῆς κεφαλαίων, ἰδρύθησαν ἡ Ἐκδοτικὴ, ἡ Κτηματικὴ καὶ Ἄγροτικὴ Τράπεζα ἐλησμονήθη ὅτι εἰς κεφάλαια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ὀφείλεται ἡ κατὰ μέγα μέρος χρηματοδότησις τῶν ἀπελευθερωτικῶν μας ἀγώνων· ἐλησμονήθησαν αἱ ὑπηρεσίαι, τὰς ὁποίας προσέφερε καὶ μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου, ὁσάκις ἡ Κυβέρνησις, μὴ δυναμένη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπετάθη πρὸς αὐτὴν. Ἐλησμονήθη ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν ἀποτελεῖ ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν, ἀφοῦ τὸ μέγιστον μέρος τῶν μετοχικῶν κεφαλαίων ἀνήκει εἰς κληροδοτήματα, ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα, φιλανθρωπικὰ καὶ λοιπὰ εὐαγῆ ἰδρύματα. Ἐλησμονήθησαν πάντα ταῦτα καὶ τὸ Κράτος ὄχι μόνον, ὡς ὄφειλε, δὲν περιέβαλε διὰ τῆς στοργῆς του τὴν Τράπεζαν, ἀλλ' ἀφῆκε νὰ καταπατηθῶσι κεκτημένα δικαιώματά τῆς.

Συχνὰ γίνεται λόγος περὶ τοῦ προνομίου τῶν καταθέσεων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τὸ ὁποῖον δῆθεν νέμεται ἡ Τράπεζα εἰς βᾶρος αὐτῶν. Ἐν τούτοις δὲν πρόκειται περὶ προνομίου, ἀλλὰ περὶ λειτουργίας ἀνατεθείσης εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1950, ἐπὶ τῇ ἀναλήψει ἐκ μέρους τῆς οὐσιαστικῶν ὑποχρεώσεων. Κατὰ ταῦτα τὸ 1927 ἐκρίθη ὑπὸ τῆς Δημοσιονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κ.Τ.Ε. ὅτι τὰ ἀποταμιευόμενα κεφάλαια διὰ κοινωνικοὺς λόγους ἔπρεπε νὰ συγκεντρῶνται εἰς ἓν πιστωτικὸν Ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον θ' ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διοχετεύῃ ταῦτα ὑπὸ εὐνοϊκοὺς ὅρους, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας τῆς Χώρας. Καὶ ὡς τοιοῦτον Ἴδρυμα προεκρίθη ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἡ ὁποία ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ Κράτος τὸ 25% παντὸς ἐπὶ

πλέον τοῦ μέσου ὄρου τοῦ μερίσματος τῆς προηγουμένης δεκαετίας διανεμομένου μερίσματος καὶ τὸ 25% τῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σχηματιζομένων ἀποθεματικῶν.

Ἐφισταμένης εἰσέτι τῆς τοιαύτης ἀμφοτεροβαροῦς ὑποχρέωσης, ἡ Τράπεζα, ἔχουσα ἐπίγνωσιν τῶν δυσχερῶν οἰκονομικῶν περιστάσεων, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζουν τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐδέχθη νὰ καταβάλλῃ εἰς αὐτά, ἀντὶ τοῦ προπολεμικῶς χορηγούμενου πολὺ μικροτέρου τόκου, τὸ καθορισθὲν ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπιτόκιον τῶν 5%. Παρὰ ταῦτα, παρὰ πάντα νόμον καὶ ἀνοχῆν τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς, ἀπεσερήθημεν 150 δισεκατομμυρίων περίπου καταθέσεων, τὰς ὁποίας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν ὑπὸ τοὺς συνήθεις εὐνοϊκοὺς ὄρους εἰς τὴν παραγωγὴν.

Ἐν τούτοις, ὅταν ἀξιοῦται παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἢ νὰ εἰσφέρῃ δι' οἰονδήποτε σκοπὸν, ὑπομνησκονται αὐτῇ πάντοτε αἱ βαρύτεραι ἠθικαὶ τῆς ὑποχρέωσης.

Οὕτω ἡ Διοίκησις τοῦ Ἰδρύματος, ἀντὶ ν' ἀφεθῆ ἀπερίσπαστος εἰς τὴν προσπάθειαν δημιουργίας νέων παραγωγικῶν ἔργασιων ἐπ' ἀγαθῶ τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας καὶ τῆς Τραπεζῆς, ἀπασχολεῖται μὲ τὸν ν' ἀποσειση κινδύνους καὶ βαρυτάτας κατὰ τοῦ Ἰδρύματος συκοφαντίας.

Τὴν δικαιολογημένην ταύτην πικρίαν μας, τὴν ὁποίαν γνωρίζομεν ὅτι συμμερίζεσθε καὶ σεῖς, μετριάζει τὸ συναίσθημα τὸ ὁποῖον ἔχει δημιουργηθῆ εἰς τὸ πολὺ κοινόν, ὅτι χάρις εἰς τὴν εὐεργετικὴν παρέμβασιν τοῦ Ἰδρύματός μας ὀφείλεται ἐν πολλοῖς ἡ σημερινὴ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἐπίσης δὲ ἡ ἐλπίς ὅτι τὸ συναίσθημα τοῦτο θὰ συμμερισθῶσιν ἔστω καὶ ἀργὰ οἱ κυβερνῶντες.

Κύριοι Μέτοχοι,

Ἐάν κρίνετε ἱκανοποιητικὰ τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θέτομεν ὑπ' ὄψιν σας, νομίζομεν ὅτι ὀφείλεται ἔκφρασις πλήρους εὐαρεσκείας πρὸς τὸ προσωπικόν, τὸ ὁποῖον ἔχον πλήρη συναίσθησιν τῶν θυσιῶν εἰς τὰς ὁποίας ὑποβάλλεσθε χάριν αὐτοῦ μετὰ φιλοπονίας, ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως εἰργάσθη εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Διοικήσεως διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σημερινῶν ἀποτελεσμάτων.